

Leerdoelen veilig leren lezen:

Kern 1: ik - maan - roos - vis

In deze kern leert uw kind:

- Letters: m - r - v - i - s - aa - p - e
- Woorden: ik - maan - roos - vis - sok – aan – pen - en

Aan de hand van deze woorden leert uw kind de letters. Deze letters spreekt uw kind uit met hun klank, dus niet met de alfabetnaam van de letters. Uw kind zegt dus 'mmmmm' en 'rrrrr' in plaats van 'em' en 'er'. Het is heel belangrijk dat u dat ook doet!

Klanken

Sommige kinderen ontdekken in de woorden niet alleen de letter die bij dat woord wordt aangeboden (zoals –r- van roos), maar ze ontdekken ook de klanken van de andere letters: -oo- en -s-. Voor sommige kinderen is het een extra uitdaging om ook met die letters te experimenteren. Als deze kennis er niet spontaan is, dring het dan niet op. Het belast het kind onnodig. De basiskennis blijft alsnog het belangrijkste.

Systeem van schrift

Aan de hand van de oefeningen in de klas ontdekt uw kind langzaam maar zeker het systeem van ons schrift: woorden bestaan uit losse letters en met die losse letters kun je oneindig veel nieuwe woorden maken. Vis bestaat uit de letters v-i-s. Van vis kun je heel makkelijk -is- maken. En met de -m- van maan krijg je het woordje -mis-. Het lijkt zo simpel, maar voor kinderen is dit een heel belangrijke ontdekking.

Kern 2: teen - een - neus - buik - oog

In deze kern leert uw kind:

- Letters: t – n – b – oo – ee
- Woorden: teen - een - neus - buik - oog

De letters i - m - r - v - s – aa - p – e zijn bekende letters geworden. De letters t – ee - n – b – oo komen daarbij met behulp van de woorden: teen, een, neus, buik, oog. Deze woorden passen bij het thema: 'Mijn lijf'. Uw kind krijgt deze woorden aangeboden met behulp van een verhaal dat verteld wordt aan de hand van een reuzenboek. In dat verhaal moeten 2 kinderen naar zwemles, maar door een ongelukje komen ze daar niet terecht.

Hakken en plakken

Naast het uitbreiden van de letterkennis, werkt uw kind ook aan de vaardigheden die nodig zijn om te kunnen lezen: woorden in stukjes hakken (letters of klanken) en die stukjes weer aan elkaar plakken tot een woord. Met behulp van de tot nu toe geleerde letters kunnen ook andere woorden worden gemaakt dan bovenstaande woorden, bijvoorbeeld: vaar, kaas, pit, raam, boos. Dat is een ontdekkingsreis met steeds meer ontdekkingen en uitdagingen.

Waardering

Wat is er voor uw kind leuker dan thuis te laten zien wat het allemaal al kan? Het is belangrijk dat uw kind zelfvertrouwen krijgt bij het lezen. Spreek daarom altijd uw waardering uit over de leesopgingen en de schrijfsels van uw kind, ook al gaat er nog wel eens iets mis.

Kern 3: doos-poes-koek-ijs

In deze kern leert uw kind:

Letters: d - oe - k - ij - z

Woorden: doos, poes, koek, ijs, zeep

Herhaling van de letters van kern 1 en 2

Deze nieuwe woorden en letters worden aangeboden aan de hand van een verhaal uit een reuzenboek. In dit verhaal vinden kinderen in een wensdoos telkens een nieuwe verrassing. Het thema van deze kern is 'Wat zit erin?'

Woorden en zinnen

Uw kind is bij het begin van kern 3 alweer een week of 7 in groep 3. Steeds meer woorden kunnen worden gelezen. Uw kind leert niet alleen nieuwe letters en woorden, maar oefent deze ook op verschillende manieren.

Een voorbeeld van zo'n oefening is het invullen van letters in woorden waarin een letter ontbreekt. Bij het stukje '-en' kan het kind kiezen uit b, p en r om er een compleet woord van te maken. Het plaatje dat naast het woord afgebeeld wordt geeft aan welk woord bedoeld is (ben, pen of ren).

Uw kind leest ook al korte zinnen:

ik eet een vis.

een kip en een aap.

tim zit bij een boom.

Veilig & Vlot

Waarschijnlijk heeft u al vaker gehoord dat er op school gewerkt wordt met Veilig & Vlot? Wellicht is uw kind al thuisgekomen met een Veilig&vlotdiploma, eerst na kern 1 en pas geleden na kern 2. Veilig & Vlot is een boekje met woordrijtjes die opklimmen in moeilijkheid. Uw kind leert hiermee niet alleen correct, dus foutloos woorden lezen, maar juist ook vlot. Vlot lezen is een belangrijke voorwaarde voor het begrijpend lezen.

Vraag uw kind maar eens naar de verschillende werkjes die het op school maakt. Uw kind zal dat zeker graag willen vertellen.

Kern 4: huis-weg-bos-tak-hut

In deze kern leert uw kind:

Letters: h - w - o - a - u

Woorden: huis, weg, bos, tak, hut

De letters i - m - r - v - s - aa - p - e - t - ee - n - b - oo zijn bekende letters geworden.

De nieuwe woorden en letters worden aangeboden aan de hand van een verhaal over oma die met kinderen naar het bos gaat en verdwaalt. Het thema van kern 4 is: 'waar ben ik'. Dit thema heeft veel mogelijkheden om rondom 'woon omgeving' of bijvoorbeeld verkeer allerlei activiteiten te doen. Ook 'het bos' kan als thema gekozen worden.

De derde-persoons-t

In deze kern leert uw kind het lezen van werkwoorden met de derde-persoons-t, zoals: 'loopt', 'maakt' en 'rent'. U zult merken dat uw kind steeds meer en beter leert lezen.

Waarom ik leer lezen

Uw kind leert niet alleen nieuwe woorden en letters, maar ontdekt ook steeds meer waar lezen toe dient: je kunt genieten van een verhaal, je kunt informatie opzoeken in een boek of een gids en je kunt elkaar op papier een boodschap doorgeven! Het eerste spel bij 'Samen bezig zijn' ondersteunt de laatste functie van lezen en schrijven.

Kern 5: reus-jas-riem-bijl

In deze kern leert uw kind:

Letters: eu - j - ie - l - ou - uu

Woorden: reus, jas, riem, bijl, hout, vuur

Uw kind kent inmiddels al heel wat letters. De komende weken komen daar nieuwe letters bij: de eu van reus, de j van jas, de ie van riem, de l van bijl, de ou van hout en de uu van vuur.

Het thema van deze kern is 'sprookjes' of 'verhalen en vertellingen'. De nieuwe woorden worden aangeboden in een sprookje over een reus, of in een verhaal over een verhalenverteller die verhalen vertelt over Sinterklaas, kerst of over de winter.

De letter eu

In deze kern leert uw kind onder andere de letters bij de klanken –eu- en –ou-. Net als de reeds bekende letters ij en oe bestaan deze 'letters' uit twee tekens. Voor de kinderen is de eu echter één letter. U praat dus over de letter -eu-. Niet over de letters e-u.

Wisselwoorden

Uw kind krijgt elke kern oefeningen om de nieuwe letters te oefenen en toe te voegen aan reeds bekende letters. Zo leren kinderen ook woorden lezen in rijtjes. In elk woord wordt een letter vervangen door een andere letter. Dat kan de letter vooraan, in het midden of achteraan in het woord zijn. Op deze manier oefent uw kind om met letters die het kent nieuwe woorden te maken. 'Vuur' kan bijvoorbeeld worden veranderd in 'vaar', 'veer' en 'voor', maar ook in 'duur', 'muur' en 'zuur'. Oefen samen en laat uw kind wisselwoorden maken met de laatstgeleerde woorden en letters.

Kern 6: geit-pauw-duif-ei

In deze kern leert uw kind:

Letters: g - ui - au - f - ei

Woorden: geit, pauw, duif, ei

Alle letters compleet

In kern 6 leert uw kind de laatste nieuwe letters. Op het eind van deze kern zijn 34 letters aan de orde geweest. Het zijn leettertekens voor alle 34 klanken die in eenvoudige woorden met de combinatie medeklinker-klinker-medeklinker voorkomen. Ook woorden met klinker-medeklinker (uit) of medeklinker-klinker (kei) kunnen worden gelezen.

De nieuwe woorden en letters worden aangeboden aan de hand van het voorleesverhaal, behorend bij het thema 'Wat komt er uit een ei?'.

Begrijpend lezen

Al vanaf het begin wordt het lezen van woorden en zinnen geoefend. Maar er wordt ook geoefend in het kritisch lezen van zinnen en het begrijpen van de betekenis van zinnen.

Al vanaf het begin wordt het lezen van woorden en zinnen geoefend. Maar er wordt ook geoefend in het kritisch lezen van zinnen en het begrijpen van de betekenis van zinnen.

Begrijpend lezen oefenen

Een oefenvorm in dit begrijpend lezen is het kiezen van de juiste zin of zinnen bij een tekening. Uw kind krijgt bijvoorbeeld een tekening van een jongetje dat naar een bus loopt. Het kan kiezen uit de volgende zinnen:

- (a) rik loopt naar de bus.
- (b) rik zit in de bus.
- (c) de mus zit bij de paal.
- (d) ik zie een paal bij de bus.

Bij zo'n oefening moet het kind de zin begrijpen om het juiste plaatje te kunnen selecteren.

Kern 7: sch-woorden en ng-woorden

In deze kern leert uw kind:

Letters: hoofdletters

Woorden: 'sch'-woorden, woorden met de 'ng'-klank

Alle letters compleet

In de kernen 1 tot en met 6 heeft uw kind alle letters geleerd. In principe kan het nu eenvoudige eenlettergrepige woorden lezen. Alleen moet het herkennen van woorden nu nog worden versneld en geautomatiseerd. In de kernen 7 tot en met 12 leert uw kind woorden lezen die wat moeilijker zijn. Dit zijn de lastige eenlettergrepige woorden zoals kist, drop, hond, slang, bank, springt, meeuw, ja, zo, en woorden van 2 en 3 lettergrepen. Ook oefent uw kind om niet meer spellend te lezen. Die lastige eenlettergrepige woorden worden niet allemaal tegelijkertijd aangeboden en geoefend. Ze zijn verdeeld over verschillende kernen.

Schatgraven

In kern 7 komen vooral de sch-woorden aan de orde en woorden met het lettercluster ng (ring). Bovendien maken kinderen al kennis met woorden met twee medeklinkers vooraan en achteraan (stoel, lamp), woorden met -d en -b achteraan (heb, bad) en samengestelde woorden (zakmes). Ook leert uw kind in deze kern hoofdletters.

Het thema van kern 7 is: schatgraven, avonturen beleven, piraten. Het verhaal waarmee de kern start gaat over het vinden van een schat op een schip.

Nog niet altijd verbeteren

Kinderen zijn ook steeds beter in staat om woorden en zinnen te schrijven. Toch zullen kinderen nog niet alle woorden foutloos schrijven. De leesproblemen zijn soms te moeilijk om de afwijkende schrijfwijze meteen ook onder de knie te hebben. Zo kan het kind al snel woorden lezen met de letter -d- achteraan. Maar het foutloos schrijven van woorden als 'heb' en 'had' is moeilijker. Vandaar dat vanaf kern 7 het kunnen lezen en kunnen schrijven van woorden niet meer helemaal parallel lopen. Als uw kind toch woorden schrijft waar spelfouten in zitten, hoeft dat dan ook nog niet altijd verbeterd te worden.

Kern 8: bank - licht

In deze kern leert uw kind:

Woorden: bank en licht

Woorden met 2 medeklinkers vooraan (zoals 'zwaan') en achteraan (bijvoorbeeld 'kast') komen uitgebreid aan bod. Daarnaast oefent uw kind met samenstellingen: Ook leert uw kind woorden met een open klinker achteraan lezen, bijvoorbeeld: 'ga', 'zo' en 'nu' Bovendien leren de kinderen in kern 8 de -nk- van bank en de -ch- van licht.

Op het podium

Tijdens deze kern krijgt het thema 'Op het podium' veel aandacht. Voorlezen, voordragen, optreden, verkleeden zijn sleutelwoorden in allerlei activiteiten.

Uw kind kan nu alle letters vlot benoemen en opschrijven. Steeds vaker zal het spontaan iets opschrijven. Wijs uw kind niet op alle schrijffouten: creativiteit en spontaniteit zijn belangrijker dan foutloos schrijven. Bovendien is uw kind verder met lezen dan met spelling. Wat het kan lezen, hoeft het dus nog niet foutloos te kunnen schrijven.

Kern 9: bedoel - verhaal - gezin

Dit leert uw kind in deze kern:

Uw kind maakt kennis met steeds meer nieuwe lettercombinaties. Aai, ooi, oei komen voor in eenvoudige woorden als 'kraai', 'kooi', 'groei'.

Het thema van deze kern is: 'Hé, hoe kan dat?' Kinderen gaan aan de slag met allerlei onderzoekjes en proefjes. In deze kern maakt uw kind ook al kennis met tweelettergrepige woorden: 'vijver, bakker, kasten, balkon, poedel'. Het zijn nog woorden zonder open lettergreep. Ook komen woorden aan de orde zoals: 'bedoel', 'verhaal', 'gezin'.

Begrijpend lezen

In kern 9 maakt uw kind kennis met allerlei oefenvormen voor begrijpend lezen.

Enkele voorbeelden: Uw kind krijgt steeds een zin of een korte tekst. Daarna worden 3 uitspraken gedaan. Slechts 1 van de 3 uitspraken past bij de zin of tekst.

- Voorbeeld: Els maakt een jurk. Die is voor de pop van Noor. Bij deze korte tekst staat een tekening. Uw kind kan kiezen uit de volgende uitspraken:
 - (1) De pop is van Els.
 - (2) Noor maakt een jurk.
 - (3) De jurk is voor de pop.

Waarschijnlijk zal uw kind in het begin fouten maken bij deze oefenvorm, omdat het te snel denkt dat een bepaalde uitspraak wel goed zal zijn. Uw kind leert dat het de gekozen uitspraak goed moet controleren door de zin of tekst nog een keer te lezen.

Woordweb

Het maken van een woordweb komt in deze kern regelmatig aan de orde. Uitgaand van een kernwoord, bijvoorbeeld 'wiel' kunnen woorden worden gezocht die betrekking hebben op dat begrip. De woorden worden eromheen geschreven.

Zinnen in de juiste volgorde plaatsen

Ook het plaatsen van zinnen in de juiste volgorde met behulp van een plaatje is een van de oefenvormen. Met behulp van slechts één afbeelding kiest het kind welke van de zinnen de eerste zin is, welke de volgende etc.

Kern 10: moeder-geluk-eerlijk

In deze kern leert uw kind:

vooral woorden met 2 lettergrepen

Uw kind leert hoe woorden als 'moe-der', 'ge-luk', 'eer-lijk', 'bui-ten', 'ver-haal', 'schat-tig', 'schui-ven', 'be-doel' en 'hel-ling' worden gelezen. Het ontdekt en leest lettergrepen, die ook wel 'stukjes van woorden' worden genoemd. De leesmoelijkheden breiden zich uit. Woorden met 'ieuw', 'eeuw' en 'uw' worden geoefend, woorden als 'plant' en 'straat' komen aan de orde.

Open lettergrepen

Ook maken de kinderen kennis met de open lettergreep (maken, vogel). Het thema daarbij heeft betrekking op 'verzamelen, museum, tentoonstelling'. Kinderen zullen misschien in de klas ook allerlei verzamelingen mogen maken of presenteren.

Kern 11: vragen, prachtig en appelmoes

In deze kern leert uw kind:

Woorden met 2 en 3 lettergrepen

In kern 11 wordt verder geoefend met woorden waarvan de eerste lettergreep een open lettergreep is, maar nu beginnen de woorden met een cluster. Het gaat om woorden als: vragen, spelen, schotel, sturen. Ook komen tweelettergrepige woorden voor die eindigen op 'lijk', 'tig, of 'ing', zoals moeilijk, prachtig, koning. En er wordt een begin gemaakt met eenvoudige drielettergrepige woorden zoals appelmoes, vuilnisbak en blokkendoos.

Het thema van kern 11 is 'mijn lievelingsboek'. Opzoekboeken, dagboeken, woordenboeken, leesboeken, atlassen, kortom alle boeksoorten kunnen een plek krijgen in deze kern.

Kern 12: de basis is gelegd

In deze laatste kern:

is de basis voor vlot leren lezen gelegd. Kinderen zijn begonnen met het leren van letters, het lezen van eenvoudige eenlettergrepige woorden en zijn gegroeid naar het lezen van meerlettergrepige woorden.

Kinderen kunnen nu verder werken aan het verbeteren van hun leesvaardigheid tot het niveau waarop wij als volwassenen lezen. Die weg naar het uiteindelijke leesniveau is opgedeeld in stappen, die herkenbaar zijn als avi-niveaus. Aan het einde van groep 3 zijn de meeste kinderen in staat om teksten te lezen op het niveau van avi E3.

Een boek mee op vakantie!

In groep 3 heeft uw kind een leesontwikkeling doorgemaakt die het in staat stelt om eenvoudige kinderboeken te lezen. Waarschijnlijk hebt u de weg naar de bibliotheek al lang gevonden. En wij hopen dat u die weg blijft volgen. Vooral in de vakantie is het belangrijk dat de zojuist veroverde leesvaardigheid niet 6 weken lang stilligt. Stimuleer het lezen van boeken ook in de vakantie.

Samen lezen

Is uw kind niet zo'n actieve lezer? Stimuleer dan het lezen van boeken door vaak samen met uw kind te lezen. Misschien vindt uw kind het moeilijk om zelfstandig een boek te lezen? Lees dan regelmatig een stukje van het boek voor waarin uw kind leest. Laat uw kind wel meelesen, bijwijzen, eventueel samen met u hardop lezen. Vooral als het technisch lezen wat moeizamer verloopt heeft uw kind veel steun aan iemand die hardop meeleest. Daarbij houdt uw kind echter wel plezier in het lezen van boeken.

De teksten die uw kind in groep 4 aangeboden zal krijgen sluiten aan bij het leesniveau van eind groep 3. Een terugval in leestempo en leesvaardigheid zou niet bevorderlijk zijn voor de leesontwikkeling en het leesplezier van uw kind.